

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/118/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113010651
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Babjak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6113010651.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Babjaka a sudcov JUDr. Petra Chovanka a JUDr. Jána Deáka, v odvolaní obžalovaného R. X. proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 5T 41/2013 zo dňa 16. augusta 2013, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12. novembra 2013 jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. zák. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5T 41/2013 zo dňa 16. augusta 2013 vo výroku o trestoch odňatia slobody a zákazu činnosti.

Rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

Obžalovaný R. X. s a o d s u d z u j e podľa § 192 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. sa na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovanému ukladá aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. sa zrušujú: v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 6T 20/2011 zo dňa 27.08.2012 výrok o upustení od uloženia ďalšieho trestu a v rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T 10/2012 zo dňa 19.04.2013, výrok v bode 2 o treste odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov nepodmienečne.

V ostatných častiach zostáva napadnutý rozsudok nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný R. X. uznaný vinným v bode 1) z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. a v bode 2) z prečinu nátlaku podľa § 192 ods. 2 písm. a) Tr. zák.

Trestnej činnosti sa podľa výroku napadnutého rozsudku dopustil tak, že:

pod bodom 1) dňa 20. januára 2012 asi o 18:00 hod viedol OMV zn. Opel Astra, ev. č. W.-XXX-G. po rýchlostnej ceste R1 v smere od Zvolena do Banskej Bystrice, pričom v jazde pokračoval po ceste I/69

po ulici Osloboditeľov v obci Badín, okres Banská Bystrica, kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou PZ, pričom po výzve, aby predložil doklady k vedeniu motorového vozidla, predložil občiansky preukaz a osvedčenie o evidencii vozidla a následne bolo zistené, že rozhodnutím Okresného súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 6T 20/2011 zo dňa 27.08.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27.08.2012 mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 4 rokov,

pod bodom 2) dňa 1. februára 2012 prišiel do miesta trvalého bydliska P. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, U. U., od ktorej požadoval zaobstaranie dvoch mobilných telefónov, pričom keď táto s tým nesúhlasila, začal ju nútiť tak, že jej povedal, že uvidí, keď to nespraví. Dňa 02.02.2012 opätovne prišiel do miesta trvalého bydliska za P. F., ktorej povedal, aby sa obliekla a s ním šla do SC Európa, pričom keď to odmietla, povedal jej, že ak nebude do 10 minút hotová, tak jej ukáže, začal búchať po stole, v dôsledku čoho P. F. išla s ním do SC Európa, Na Troskách 25 v Banskej Bystrici, kde v predajni Slovak Telecom, a.s. zobrala na svoje meno mobilný telefón zn. Nokia C2 01 so SIM kartou č. XXXX XXX XXX v hodnote 11,- €, ktorý mu pred predajňou odovzdala a 06.02.2012 opätovne prišiel do jej trvalého bydliska, povedal jej, aby mu vybavila ďalší mobilný telefón, búchal po stole, na čo P. F. išla s ním do SC Európa, Na Troskách 25 v Banskej Bystrici, kde v predajni spoločnosti Orange Slovensko, a.s. zobrala na svoje meno mobilný telefón zn. Orange Atlanta White so SIM kartou, č. XXXX XXX XXX v hodnote 11,- €, ktorý mu odovzdala pred predajňou aj s papiermi.

O trestoch a o náhrade škody okresný súd rozhodol tak, že:

sa odsudzuje podľa § 192 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2, 4 Tr. zák. s použitím ustanovenia § 41 ods. 1, § 46 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a šesť mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. sa na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovanému ukladá trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní šesť rokov.

Podľa § 287 ods. 1, 2 Tr. por. je obžalovaný povinný uhradiť poškodenej P. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, U. U. škodu vo výške 1132,82 €.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. sa poškodená P. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, U. U. so zvyškom nároku odkazuje na občianske súdne konanie.

V odôvodnení napadnutého rozsudku ohľadne bodu 1) okresný súd uviedol, že obžalovaný sa k trestnej činnosti doznal a okresný súd jeho priznanie akceptoval.

Ohľadne bodu 2) okresný súd neakceptoval obhajobu obžalovaného, ktorý trestnú činnosť v zásade popieral. V podstate tvrdil, že poškodená P. F. si všetko vymyslela, na túto vôbec nepôsobila, aby mu zadovážila nejaké telefóny a vôbec s ňou ani nebol v obchodnom dome SC Európa v Banskej Bystrici. Viac menej len pripustil, že vedel o tom, že svedkyne P. F. a J. G. nemajú dostatok financií a tieto si mienili zadovážiť prostredníctvom úhrady za telefóny, ktoré vyberú.

Okresný súd sa priklonil k priamo usvedčujúcej výpovedi poškodenej P. F. a k nepriamo usvedčujúcej výpovedi svedkyne J. G. (uviedla to, čo počula od P. F.).

K vyhodnoteniu dôkaznej situácie, ako aj právnej kvalifikácii okresný súd uviedol v rozhodujúcej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku nasledovne: „čo sa týka skutku 2) v prvom rade je potrebné uviesť, že súd neuznal kvalifikáciu podľa obžaloby za tento skutok, teda spáchanie zločinu vydierania podľa § 189 ods. 2 písm. b) Tr. zák., pretože nebolo v konaní obžalovaného zistené použitie alebo hrozba násilia, pričom búchanie po stole a vyhrážky typu, že uvidí, na naplnenie skutkovej podstaty takého zločinu považovať nemožno, preto súd prekvalifikoval daný skutok na prečin nátlaku podľa § 192 ods. 2 písm. b) Tr. zák. Čo sa týka skutkového stavu súd zistil, že bolo bez pochybností zistené, že obžalovaný zneužil tieseň poškodenej F., ktorú vyvolal svojim nátlakovým správaním a búchaním po stole, pričom takto sa správal, keď bol u poškodenej sám v byte, pričom poškodená má 83 rokov a obžalovaného poznala len z videnia z návštev u susedy G., čo rozhodne možno hodnotiť ako zneužitie tiesne vzhľadom

na miesto, situáciu a vek poškodenej. Naviac do tejto tiesne a nátlaku možno zahrnúť aj psychický nátlak obžalovaného, ktorý sa prejavoval v tom, že neustále poukazoval na jeho potrebu pomoci od poškodenej, ale aj zo strany svedkyne G.. Čo sa týka samotného výsluchu poškodenej a plynulosti jej myšlienok, tu treba vziať do úvahy vek poškodenej a určitú traumu spôsobenú konaním obžalovaného a prípadných následkov jej výpovede voči nemu. Bolo preukázané výpoveďou poškodenej, obžalovaného, svedkyne G. a listinnými dôkazmi, ako zmluvami a dokladmi o úhradách, že predmetné 2 telefóny poškodená kúpila na svoje meno a následne ich odovzdala obžalovanému, ktorý ich zrejme odovzdal svojmu bratovi, pričom následne boli vykonané hovory a služby, za ktoré neboli užívateľom - obžalovaným alebo inými osobami, ktorým mohli byť telefóny postúpené, vykonané úhrady, ktoré následne musela poškodená ako zmluvná strana telefon. spoločnosti uhradiť. Súd má za to, že obžalovaný zodpovedá za to, komu prípadne ako tvrdí, ak vôbec, do rúk odovzdal telefóny a teda aj aké náklady vznikli za následné používanie týchto telefónov bez ohľadu na to, že mohlo ísť o iné osoby než obžalovaný, ktorý však týmto osobám telefóny, ktoré odobral poškodenej, umožnil používať. Samotná príčina vzniku predmetných nákladov spočíva v neoprávnenom odobratí a vôbec motívu kúpy telefónov obžalovaným od poškodenej“.

Pri ukladaní a výmere trestu prihliadol okresný súd vo významnej miere najmä na to, že u obžalovaného prevládali priťažujúce okolnosti, pretože sa dopustil viacerých trestných činov v tomto prípade a v minulosti sa už dostal dvanásťkrát do rozporu s Trestným zákonom. V rámci zvýšenia dolnej hranice najprísnejšej trestnej sadzby podľa § 192 ods. 2 Tr. zák. (jeden až päť rokov odňatia slobody) o 1/3, mal okresný súd za to, že obžalovanému je potrebné uložiť úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a šiestich mesiacov. Keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním teraz prejednávanej trestnej činnosti už vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody za iný úmyselný trestný čin, bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák.

Pretože obžalovaný opakovane riadil motorové vozidlo napriek tomu, že mu bol už vo viacerých prípadoch uložený trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel, okresný súd považoval za potrebné uložiť obžalovanému aj dlhší trest zákazu riadenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní šiestich rokov (§ 61 ods. 1 Tr. zák.).

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody poškodenej okresný súd postupoval tak, že v časti, kde mal uplatnený nárok za náležite preukázaný, zaviazal obžalovaného k úhrade spôsobenej škody a vo zvyšnej časti poškodenú odkázal s nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občiansko-právnych.

Proti napadnutému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, ktoré zdôvodnil svojimi viacerými obsiahlymi podaniami a ktoré tiež zdôvodnila písomne aj jeho obhajkyňa. Obhajoba žiadala, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a obžalovaný spod obžaloby oslobodený, prípadne aby po zrušení napadnutého rozsudku bola vec vrátená okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

V písomných odôvodneniach odvolania obhajoba argumentovala predovšetkým tým, že: obžalovaný sa žalovanej trestnej činnosti voči P. F. vôbec nedopustil; na hlavnom pojednávaní neboli vyprodukované dostatočné dôkazy, ktoré by obžalovaného priamo usvedčovali; výpovede P. F. nie sú spoľahlivé aj s poukazom na jej narušený zdravotný stav; celá vec je podľa obžalovaného iba kamufláž; potrebné je aby odvolací súd preskúmal ako výrok o treste odňatia slobody, tak aj o uloženom treste zákazu činnosti, ktorý je neprimerane prísny (obžalovaný sa doznal k bodu 1) a dopustil sa trestnej činnosti v tomto smere výlučne z existenčných dôvodov, pretože bol bezdomovcom a jedine motorové vozidlo mu poskytovalo základnú sociálnu istotu - bývanie); rozhodnutie okresného súdu o náhrade škody je nepreskúmateľné, pretože z odôvodnenia nevyplýva, z ktorých listín okresný súd vychádzal (a nevysporiadal sa ani s obhajobou obžalovaného, prezentovanou v záverečnej reči obhajkyne).

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. napadnutý rozsudok v napadnutých výrokoch, pričom dospel k záveru, že čiastočnú nápravu rozsudku okresného súdu je potrebné urobiť spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku krajského súdu.

Pokiaľ ide o výrok o vine obžalovaného v bode 2) napadnutého rozsudku, krajský súd akceptuje spôsob vyhodnotenia dôkazov zo strany okresného súdu v neprospech obžalovaného, opierajúc sa predovšetkým o priamo alebo nepriamo usvedčujúce výpovede svedkýň P. F. a J. G.. Krajský

súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v týchto súvislostiach a poznamenáva, že ani zo zistení znalkýň z odboru psychiatrie J.. M. X. a J.. N. S. nevyplýva, že na údajoch P. F. by nebolo možné spoluzaložiť uznanie viny obžalovaného (výpoveď menovanej možno posudzovať napriek jej duševnému postihnutiu za hodnovernú, pričom nebol u nej zistený okrem iného ani sklon k skresľovaniu výpovedí).

Akceptovať možno aj právnu kvalifikáciu konania obžalovaného v bode 2) ako prečin nátlaku podľa § 192 ods. 2 písm. b) Tr. zák. (lebo iného nútil, aby niečo konal, zneužívajúc jeho tieseň a vykonal to na chránenej osobe), keď navyš z dôvodu nedostatku podania odvolania v neprospech obžalovaného nemá právny význam zaoberať sa možnosťou, či konanie obžalovaného nemalo byť posúdené prísnejšie v zmysle obžaloby, ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák.

Napadnutý rozsudok však bolo potrebné zrušiť vo výrokoch o trestoch odňatia a zákazu činnosti, pretože jednak došlo k porušeniu ustanovenia Trestného zákona a jednak uložený trest zákazu činnosti bol neprimeraný.

Z aktualizovaného odpisu z registra trestov na obžalovaného vyplýva, že doposiaľ sa dostal v štrnástich prípadoch do rozporu s Trestným zákonom (naposledy ide o konanie Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T 10/2012).

Z tohto odpisu z registra trestov vyplýva, že obžalovanému bolo potrebné ukladať súhrnný trest v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák., pretože ako teraz prejednávanej trestnej činnosti (spáchanej 20.01.2012 resp. 01.02.2012), tak aj skutku 2) rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 6T 20/2011 zo dňa 27.08.2012 (ktorého sa dopustil 18.01.2012), a tiež aj skutku 2) rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T 10/2012 zo dňa 19.04.2013 (ktorého sa dopustil 15.07.2011), sa dopustil pred vyhlásením rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T 10/2012 zo dňa 19.04.2013 a preto ohľadne všetkej označenej trestnej činnosti ide o súbeh trestných činov a dôvod uloženia súhrnného trestu, za súčasného zrušenia výroku o trestoch (resp. upustenia od uloženia ďalšieho trestu), v rozsudkoch Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 6T 20/2011 zo dňa 27.08.2012 a rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T 10/2012 zo dňa 19.04.2013, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku krajského súdu (pri aplikácii § 42 ods. 2 Tr. zák.).

Pri ukladaní konkrétneho súhrnného trestu odňatia slobody obžalovanému, vo forme trestu odňatia slobody, mal krajský súd za to, že primeraných trestom u obžalovaného bude (pri dvoch priťažujúcich okolnostiach) trest odňatia slobody v takej výmere, ako mu uložil okresný súd, to znamená tri roky a šesť mesiacov nepodmienečne, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Trest zákazu činnosti riadenia všetkých druhov motorových vozidiel v trvaní šesť rokov, ktorý uložil obžalovanému okresný súd, považoval krajský súd za neprimerane prísny, s poukazom aj na to, že obžalovaný už má uložený v konaní Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T 10/2012 takýto druh trestu (za skutok 1) v trvaní štyroch rokov. Za týchto okolností by mal obžalovaný vykonávať tresty zákazu riadenia motorových vozidiel v maximálnej výmere desiatich rokov v zmysle § 61 ods. 2 Tr. zák., čo považoval krajský súd za neprimerane prísne a preto uložil obžalovanému za teraz prejednanú trestnú činnosť miernejší trest zákazu riadenia motorových vozidiel, to znamená v trvaní štyroch rokov.

Rozhodnutie okresného súdu o čiastočnom zaviazaní obžalovaného k úhrade škody poškodenej P. F., hoci nie dostatočne odôvodnené, má podklad v upresnení nároku na náhradu škody zo strany splnomocnenca poškodenej na hlavnom pojednávaní dňa 07.08.2013 (viď č. I. 273 a 274), a to v konkrétnych sumách, ktoré majú základ v listinách zadovážených v spisovom materiály. Za týchto okolností je preto aj výrok o náhrade škody v napadnutom rozsudku pre odvolací súd akceptovateľný.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.